

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Bibliotheca Smithiana, Seu Catalogus Librorum D. Josephi
Smithii Angli Per Cognomina Authorum Dispositus**

Pasquali, Giovanni Battista

Venetiis, 1755

Plotini Opera.

urn:nbn:de:gbv:45:1-844

P L O T I N I O P E R A .

Florentiæ per Antonium Miscominum MCCCCLXXXII.

Prohemium [1] Marsilii Ficini Florentini in Plotinum ad Magnanimum Laurentium Medicem Patriæ servatorem.

Magnus Cosmus Senatus Consulto Patriæ Pater, quo tempore Concilium inter Græcos atque Latinos sub Eugenio Pontifice Florentiæ tractabatur, Philosophum græcum nomine Gemitum, cognomine Plethonem, quasi Platonem alterum de mysteriis Platonici disputantem frequenter audivit. E cujus ore ferventi sic afflatus est protinus, sic animatus, ut inde accademiam quandam alta mente conceperit, hanc opportuno primum tempore pariturus. Deinde dum conceptum tantum Magnus ille Medicus quodam modo parturiret, me electissimi Medici sui Ficini filium adhuc puerum tanto operi destinavit. Ad hoc ipsum educavit in dies. Operam præterea dedit, ut omnes non solum Platonis, sed etiam Plotini libros Græcos haberem. Post hæc autem anno millesimo quadringentesimo sexagesimo tertio, quo ego trigessimus agebam ætatis annum, mihi Mercurium primo Termaximum, mox Platonem mandavit interpretandum. Mercurium paucis mensibus eo vivente peregi. Platonem tunc etiam sum aggressus. Etsi Plotinum quoque desiderabat, nullum tamen de hoc interpretando fecit verbum, ne graviore me pondere semel premere videretur. Tanta erat viri tanti erga suos clementia, in omnes tanta modestia. Itaque nec ego quidem quasi nec vates aggredi Plotinum aliquando cogitavi. Verum interea Cosmus, quod vivens olim in terra reticuit, tandem expressit, vel potius impressit ex alto. Quo enim tempore Platonem latinis dedi legendum, heroicus ille Cosmi animus heroicam Iohannis Pici Mirandulæ mentem nescio quomodo instigavit, ut Florentiam & ipse quasi nesciens quomodo, perveniret. Hic sane quo anno Platonem aggressus fueram natus, deinde quo die & ferme qua hora Platonem edidi, Florentiam veniens me statim post primam salutationem de Platone rogat. Hinc equidem, Plato noster, inquam, hodie liminibus nostris est egressus. Tunc ille & hoc ipso vehementer congratulatus est, & mox nescio quibus verbis, ac ille nescit quibus, ad Plotinum interpretandam me non adduxit quidem, sed potius concitavit. Divinitus profecto videtur effectum, ut dum Plato quasi renasceretur, natus Picus heros sub Saturno suo Aquarium possidente, sub quo & ego similiter anno prius trigesimo natus fueram. Ac perveniens Florentiam quo die Plato noster est editus, antiquum illud

[1] *Marsilius Ficinus* Florentinus insignis Philosophus Platonicus & Medicus, cui editionem Platonis debemus non quidem omnium accuratissimam, sed tamen non contemnendam. Quia enim potius Dogmaticus fuit & Philosophus quam Philologus & Criticus, mirum non est si in Platonis textu interpretando non usque adeo scopum attigerit. Vir utique pene divini ingenii, philosophicarum disciplinarum eximius cultor, & dignus plane qui inter summos

orbis totius philosophos; censeretur nisi in astrologicas fabulas nimium proclivis, eas ita in magno habuisset ut in scriptis suis de sanitate tuenda: de vita producenda; ac de vita calitis comparanda doceret quomodo vita nostra instituenti sit ut astrorum nobis assignatorum constitutioni sit conformis, mira insuper per imagines philosophicas se iacturum confidens. Hæc *Morhofius* in *Polyhist.* Lib. I. Cap. VII. p. 39.

illud de Plotino herois Cosmi votum mihi profus occultum, sed tibi cœlitus inspiratum, idem & mihi mirabiliter inspiraverit. Quoniam vero nunc circa philosophandi officium divinam attigimus providentiam, operæ pretium fore videtur, ut eam paulo latius prosequamur. Non est profecto putandum, acuta & quodammodo philosophica hominum ingenia unquam alia quadam esca, præterquam philosophia ad perfectam religionem allici posse paulatim atque perducī. Aucta enim ingenia plerumque soli se rationi committunt, cumque a religioso quodam philosopho hanc accipiunt, religionem subito communem libenter admittunt. Qua quidem imbuti ad meliorem religionis spem sub genere comprehensam facilius traducuntur. Itaque non absque divina providentia, volente videlicet omnes pro singulorum ingenio ad se mirabiliter revocare, factum est, ut pia quædam philosophia quondam & apud Persos sub Zoroastre, & apud Ægyptios sub Mercurio nasceretur, utrobique sibimet consona; nutritur deinde apud Thracas sub Orpheo atque Aglaophemo; adolesceret quoque mox sub Pythagora apud Græcos & Italos, tandem vero a Divo Platone consumaretur Athenis. Vetus autem theologorum mos erat divina misteria cum mathematicis numeris & figuris, tum poeticis figmentis obtegere, ne temere cuilibet communia forent: Plotinus tamen his theologiam velaminibus enudavit, primusque & solus, ut Porphyrius Proculusque testantur, arcana veterum divinitus penetravit. Sed ob incredibilem cum verborum brevitatem, tum sententiarum copiam, sensusque profunditatem, non translatione tantum linguæ, sed commentariis indiget. Nos ergo in Theologis superioribus apud Platonem atque Plotinum traducendis & explanandis elaboravimus; ut hac theologia in lucem prodeunte, & poetæ desinant gesta mysteriaque pietatis impiæ fabulis suis annumerare, & peripatetici quamplurimi, idest philosophi pene omnes, ammonentur, non esse de religione saltem communi, tanquam de anilibus fabulis sentiendum. Totus enim ferme terrarum orbis a peripateticis occupatus in duas plurimum sectas divisus est Alexandrinam & Averoiicam. Illi quidem intellectum nostrum esse mortalem existimant; hi vero unicum esse contendunt; utriusque religionem omnem funditus evertunt atque tollunt, præsertim quia divinam circa homines providentiam negare videntur, & utrobique a suo etiam Aristotele defecisse. Cujus mentem hodie pauci præter sublimem Picam Complaticum nostrum ea pietate qua Theophrastus olim & Themistius, Porphyrius, Simplicius, Avicenna, & nuper Plethon interpretantur. Siquis autem putet tam divulgatam impietatem, tamque acerbis munitam ingeniis, sola quadam simplici prædicatione fidei apud homines posse deleri, is a vero longius aberrare palam re ipsa proculdubio vincetur. Majore admodum hic opus est potestate. Id autem est vel divinis miraculis ubique patentibus, vel saltem philosophica quadam religione philosophias eam libentius audituris, quandoque persuasura. Placet autem Divinæ providentiæ his seculis ipsum religionis suæ genus auctoritate rationeque philosophica confirmare, quod statuto quodam tempore verissimam religionis spem, ut olim quandoque fecit, manifestis per omnes gentes confirmet miraculis. Divina igitur providentia ducti divinum Platonem & magnum Plotinum interpretati sumus. Platonem quidem ipsum missimus ad te jamdiu, ut apud eum aliquando revivisceret, in quo revixit Cosmus, atque renatus adolevit ad votum & feliciter floret adultus. Plotinum vero nunc etsi jure missuri sumus, non tamen mittimus quidem, quod spectamus